

SIGNIFIKASI KESELAMATAN SELAT MELAKA TERHADAP KEPENTINGAN EKONOMI DAN STRATEGIK MALAYSIA

NAZERY KHALID
Fellow, Institut Maritim Malaysia (MIMA)

Persidangan Kebangsaan Pertahanan Strategik &
Keselamatan Serantau (PERKASA)

Putrajaya, 24-26 Mei 2005

Kandungan

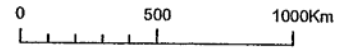
- Selat Melaka (SM) sebagai laluan penting
- Rangka keselamatan SM
- Kepentingan SM dalam konteks ekonomi
- Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia
- Pendekatan menyeluruh dalam mengekalkan keselamatan SM dan cabaran masa depan
- Kesimpulan

SM sebagai laluan perairan penting

- Lokasi strategik
- Laluan utama dagangan dan bekalan minyak dunia
- *Naval choke point* – laluan penting dalam konteks kepentingan ketenteraan
- Banyak pihak mempunyai kepentingan strategik terhadapnya

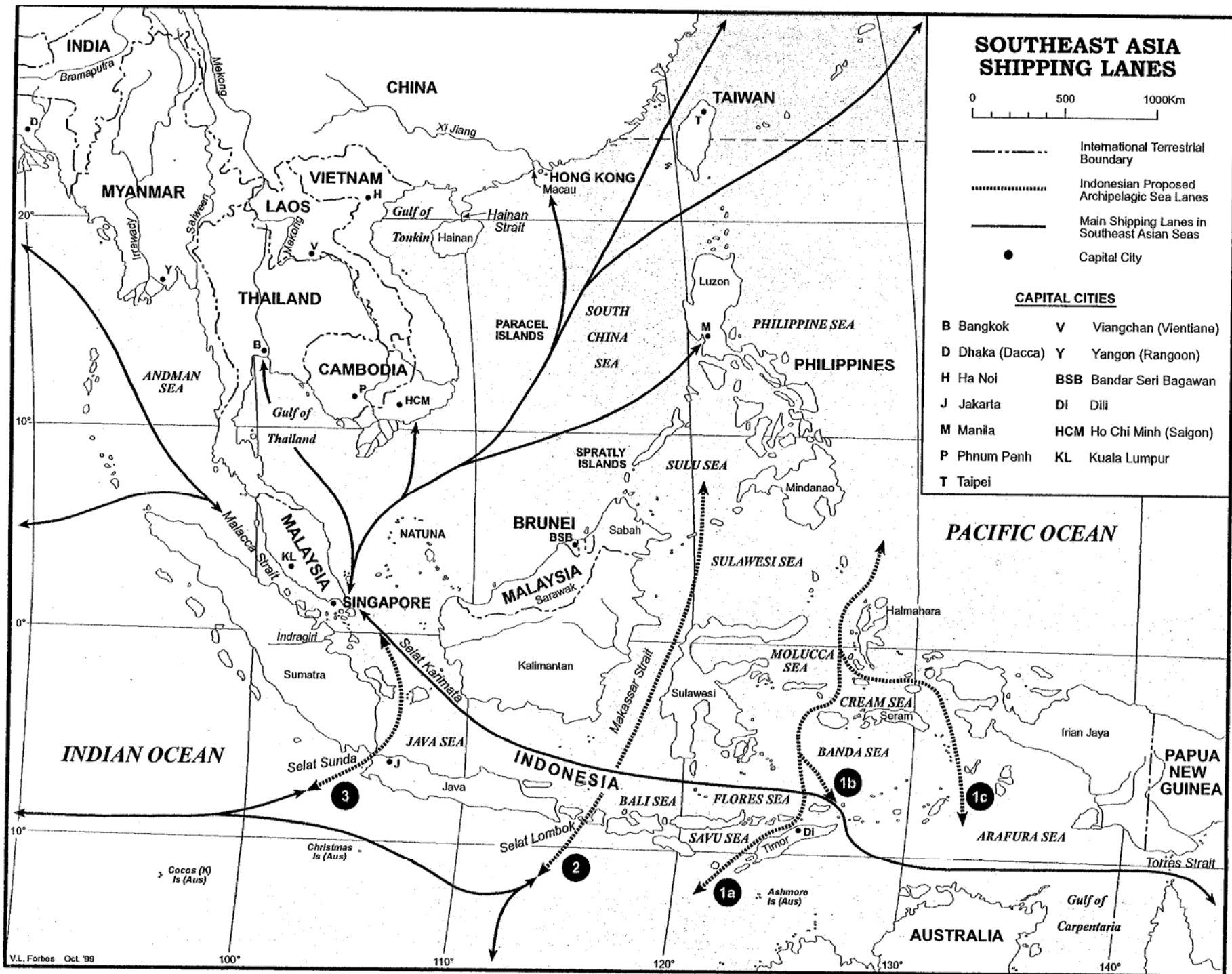
SOUTHEAST ASIA SHIPPING LANES

- International Terrestrial Boundary
- ..... Indonesian Proposed Archipelagic Sea Lanes
- Main Shipping Lanes in Southeast Asian Seas
- Capital City

CAPITAL CITIES

B Bangkok	V Viangchan (Vientiane)
D Dhaka (Dacca)	Y Yangon (Rangoon)
H Ha Noi	BSB Bandar Seri Bagawan
J Jakarta	DI Dili
M Manila	HCM Ho Chi Minh (Saigon)
P Phnum Penh	KL Kuala Lumpur
T Taipei	

Rangka keselamatan SM

- Konvensyen maritim antarabangsa
- Undang-undang / dasar-dasar tempatan
- Inisiatif serantau & antarabangsa
- Sistem pengurusan kelautan
- Agensi-agensi kerajaan

Kepentingan SM dalam konteks ekonomi

- Nadi dagangan Timur-Barat
- Laluan dagangan perairan tersibuk dunia
- Kemunculan China sebagai kuasa ekonomi menambah kepentingan SM
- Infrastruktur sepanjang SM
- Sumber makanan / industri perikanan
- Industri pelancongan / sumber rekreasi
- Pengangkutan air

Kepentingan SM dalam konteks ekonomi

- Dagangan antarabangsa
  - *Laluan pintas dagangan Timur-Barat*
  - *Pelabuhan-pelabuhan kontena utama*
  - *Peluang pekerjaan*
  - *Laluan penting pengangkutan minyak*
  - *Gangguan laluan akan memberi impak negatif kepada dagangan dan ekonomi dunia*

Kepentingan SM dalam konteks ekonomi

- Keselamatan pelayaran
  - *Peningkatan serangan lanun*
  - *Kemungkinan serangan pengganas*
  - *Risiko tinggi kemalangan*
  - *Mutu rendah peralatan kapal*
  - *Kecuaian pengendalian pelayaran*

Kepentingan SM dalam konteks ekonomi

- Integriti alam sekitar
  - *Ancaman penggunaan secara intensif*
  - *Ancaman kegiatan manusia di perairan*
  - *Pencemaran ekosistem*
  - *Kesan terhadap ekonomi maritim khususnya dan ekonomi amnya*

Kepentingan SM dalam konteks ekonomi

- Sumber marin
  - *Ekosistem produktif yang menyokong sumber marin kaya*
  - *Menyumbang kepada industri perikanan negara-negara pesisir*
  - *Memberi sumber protin kepada negara-negara pesisir*
  - *Pengurusan berdasarkan konsep pembangunan lestari*

Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia

- Isu keselamatan SM ialah isu sejagat
- Selepas insiden 11 September, isu ini semakin mendapat perhatian dunia
- Kuasa-kuasa besar dunia memerhati perkembangan di SM dengan serius
- Mereka mempunyai kepentingan dagangan dan strategik di SM

Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia

- Kedaulatan negara
  - *Sikap ' mahu mengguna tapi tidak mahu bertanggungjawab'*
  - *Hak dan kedaulatan negara-negarapesisir harus dihormati*
  - *Sebahagian besar SM terletak di wilayah negara-negara pesisir*
  - *Pengecualian hanya kpd Artikel 38 UNCLOS*

Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia

- Keganasan maritim
  - *Kebimbangan serangan ala Sept 11*
  - *Kawalan dan rondan tiga pihak*
  - *Kontroversi cadangan rondaan unilateral*
  - *Cadangan pemantauan SM oleh pihak luar*
  - *Mengekalkan keselamatan SM ialah tanggungjawab negara-negara pesisir*

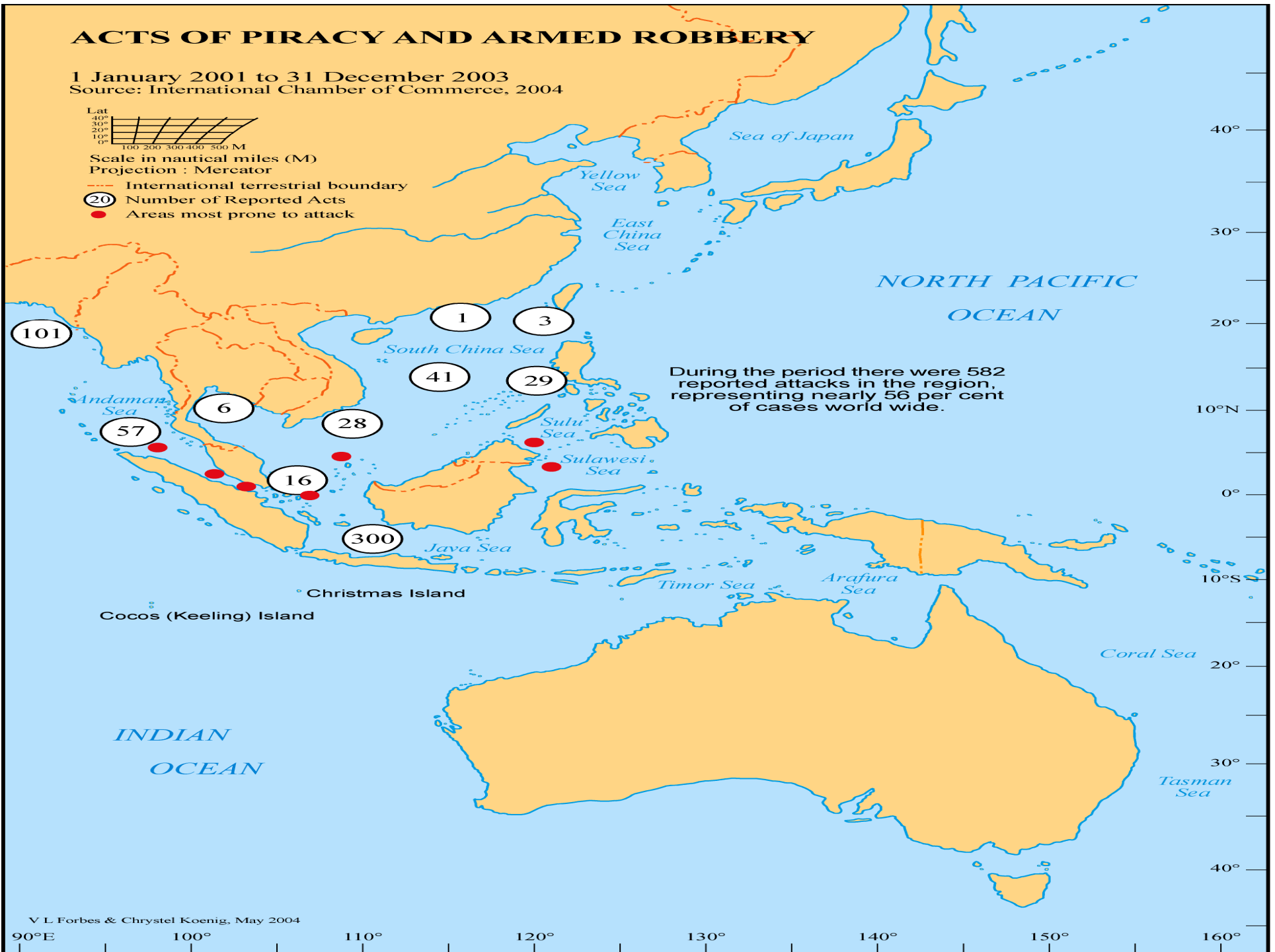
ACTS OF PIRACY AND ARMED ROBBERY

1 January 2001 to 31 December 2003
Source: International Chamber of Commerce, 2004

Scale in nautical miles (M)
Projection : Mercator

- International terrestrial boundary
- ⊙ Number of Reported Acts
- Areas most prone to attack

Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia

- Ancaman keselamatan *non-conventional*
  - *Penyeludupan barangan*
  - *Pendatang asing tanpa izin*
  - *Penyeludupan dadah & senjata*
  - *Ancaman terhadap keselamatan dan kepentingan ekonomi*

Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia

- Pemeliharaan persekitaran marin
  - *SM terdedah kepada ancaman pelbagai insiden di lautan*
  - *Ancaman ini boleh mengakibatkan pencemaran kepada persekitarannya*
  - *Ini boleh mendatangkan kesan negatif kepada ekonomi negara*

Isu-isu strategik mengenai SM dari perspektif Malaysia

- Tuntutan wilayah maritim
  - *Lanjutan bidang kuasa maritim oleh pelbagai negara serantau*
  - *Pertindanan tuntutan membawa kepada ketegangan diplomatik*
  - *Set tatalaku perlu bagi mengelak konflik*
  - *Situasi boleh dieksploit oleh pihak luar*

Pendekatan menyeluruh dalam mengekalkan keselamatan SM dan cabaran masa depan

- *Pendekatan komprehensif dan bersepadu*
- *Fokus ke arah penyediaan kapasiti , maklumat dan infrastruktur*
- *Mengimbangi pelbagai kepentingan*
- *Langkah pencegahan ancaman keselamatan*
- *Prinsip kedaulatan mutlak*
- *Saluran diplomatik dan semangat kerjasama*

Kesimpulan

- Nilai SM kepada kita tidak terperi
- Cabaran mengekalkan kebebasan dan keselamatan pelayaran sangat kritikal
- Beban menjaga keselamatan SM ialah tanggungjawab antarabangsa
- Kepentingan pelbagai pihak terhadap SM harus diimbangi dan dihormati

MARITIME INSTITUTE OF MALAYSIA

*“Di mana bumi dipijak,
Di situ langit dijunjung”*

TERIMA KASIH

MIMA
MARITIME INSTITUTE OF MALAYSIA
INSTITUT MARITIM MALAYSIA